

SĂMĂNĂTORUL

Biblioteca Universităţii

Redactor responsabil:

Dr. ENEA POPA

Redacția: Str. Petru Maior No. 7.

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 100 Lei
Pe jumătate an 50 Lei
Pe trei luni 25 Lei

Slabă politică

mai fac averescanii atât în județul nostru, cât și în țara întreagă. Ne vom ocupa, acum numai de politica averescanilor din județ, ca fiind mai subțochii noștri.

Cititorii „Sămănătorului”, precum și cei ai foii dlui fost prefect, s'au putut convinge, în vremea din urmă, despre marele tâmbălău din partidul averescan din județ. Acesta trebuia să fie sfârșitul unei tovarășii politice întemeiate, aici în județ, — și în întreg Ardealul — numai din poftă de mărire și din interese personale, de câștig și căpătuială. Nu munca, cinstea și legalitatea scrise pe steagul partidului poporului sunt principiile călăuzitoare ale acestui partid neputincios, ci tocmai lipsa de muncă, necinstea și călcarea în picioare a legilor, sunt adevăratele principii de cărmuire ale averescanilor. Partidul averescan în Ardeal dela început n'a fost decât o tovarășie de interese personale patronată de fostul poet Oct. Goga, politicianul lipsit de orice scrupule. Căci numai într-o tovarășie în care oamenii au intrat numai din interes — fără

altă legătură — se pot întâmpla lucruri așa de ridicole, dar în același timp triste, ca cele cari se desfășoară, sub ochii noștri, în partidul averescan din județul Mureș. — Un fanatic averescan (până mai ieri), care a executat — se vede — ordinele omulețului dela interne, este răsturnat din post de nemulțumirii partidei adverse, care încă nu face o politică mult mai ideală, decât dl fost prefect.

Politica averescanilor e politica oportunistului dus la exces. E politica oportunistă (de ocazii), care degradează, înjosește și scoarboară viața publică a unei țări. Și nenorocirea mare a județului nostru este tocmai faptul, că partidele averescan și liberal de când s'au ivit în județul nostru fac cea mai deșuchiată politică de căpătuială. Întâiu se pupă fățarnic unii pe alții, ca la urmă să-și bată joc unii de alții și și de poporul căruia i-au stors voturile cu făgădueli.

Să nădăjduim, însă, că cât de târziu se va sfârși cu politica oamenilor de ocazii.

De încheiere distinsul conferențiar ne arată necesitatea de-a introduce mai multă disciplină și sistem în munca noastră de toate zilele, căci numai astfel vom putea obține maximul de folos. Și ne mai arată necesitatea simțământului de solidaritate națională în toate actele noastre de fiecare zi, nu numai în fața marilor primejdii, când Românii, de fapt, au dat dovezi că se știu uni.

Interesanta și instructiva conferință a distinsului conferențiar a fost ascultată cu cea mai încordată atențiune și a fost viu aplaudată.

Sâmbătă la 11 Decembrie a. c., seara au avut loc conferințele dlor Dr. Eugen Nicoară și Dr. Enea Popa.

Dl Dr. Eugen Nicoară a ținut o foarte interesantă conferință despre funcționarea diferitelor părți ale organismului omenesc.

Iar dl Dr. Enea Popa a ținut o conferință despre „Poporul Român”, vorbind despre originile și vechinica poporului român și despre idealurile statului național român de azi.

30 care fân

de vânzare în Orosfala
— la preotul român. —

Un bancher fără religie.

Un mare bancher a dat faliment (bancrot). Câțiva, cari depuseseră la el sume mari de bani, aud lucrul acesta și începe jeluirea lor. „Eu am rămas deci fără cei 80.000 Lei ai mei” — zice unul.

„Pe mine m'a lăsat fără 100 de mii” — zise al doilea.

„Eu n'am păgubit nici un franc” — continuă al treilea.

„Cum se poate asta, doar tu încă ai depus sume mari la el?” îl întreabă cel dintâi.

„Eu mi-am scos banii la vreme”, le răspunde el. — „Cum?” strigă ei. „De ce?”

Omul cu minte răspunde: „Odată am celit într-o foaie o vorbire, ținută de acest bancher. În ea î-și bătea joc de Dumnezeu și de toate lucrurile sfinte. Atunci mi-am zis în mintea mea: banii mei nu-s siguri în mâna unui astfel de om. Cine n'are religione e în stare de orice. Și mi-am ridicat banii.”

Înlocuirea prefectului jud. Mureș.

Tâmbălăul din partidul averescan din județ a ajuns la punctul înlocuirii dlui prefect Bogdan. Noul prefect încă n'a fost numit, ci conducerea prefecturii a fost încredințată, deocamdată, dlui subprefect Roșca.

Bine'nțeles dl fost prefect Bogdan e supărat foc și prin foaia dsale a început să-și verse veninul în contra taberei dușmănoase, care i-a pricinuit căderea și în special împotriva dlui ministru Goga, pe care ni-l înfățișează drept cel mai rău năvălit politician. Cât de tare s'a schimbat dl Bogdan peste noapte! Dânsul, căre-l lauda așa de mult pe dl Goga, azi îl osândește fără cruțare, fiindcă l-a înlocuit din slujba de prefect.

Nu putem pătrunde în tainele strămtii politice averescane și astfel, nu putem ști sigur ce anume a pricinuit căderea dlui Bogdan. Nu putem ști, dacă alegerea dlui Tăslăuanu, neînțelegerile dintre Dsa și ceilalți averescani, ambițiile și încăpăținarea dlui Bogdan, faptul că n'a muncit destul, stricarea automobilului, ori plăcerea aceea rea de-a vâri zizania între oameni i-a pricinuit căderea.

La tot cazul ar fi bine, ca tabăra dușmănoasă dlui B. să ne spună și nouă cauzele înlocuirii dlui prefect, ca să nu prindă părerea, că dlor numai prin defăimări și uneltiri l-au răsturnat. Dacă domniile răsturnători ai prefectului au curajul, să ne lămurească și pe noi, ca să cunoaștem și noi boacănile cari au atras căderea așa de rușinoasă a unui prefect.

Vom mai reveni.

H. Roată.

Tărăboiul liberal.

Nu s'a mai pomenit comedie așa drăcească între domni, ca vrajba petrecută săptămâna trecută în Tg.-Mureș. A venit anume dl fost ministru Tancred Constantinescu (cel care în vre-o doi ani a făcut o avere de sute de milioane), ca să se aleagă președinte peste turma liberală. A venit însă și dl Mândrescu (cel care a căpătat în alegerile trecute vre-o 200 de voturi cu totul) ca să ajungă dânsul președinte, și-apoi hai la ceartă. Cu bani și trudă mare s'au fost strâns câțiva oameni la „adunarea” ce trebuia să se țină în Târgu-Mureș, — dar erau Mândrescani și când a auzit asta fostul ministru Tancred, nici n'a vrut să meargă la adunare. Atâta i-a trebuit. Cei adunați s'au luat să-l caute și au început o rușinoasă purtare pe uliță, apucând pietri și injurându-l pe dl Tancred, până ce poliția i-a risipit.

Mare furtună pentru o straiță goală. Ce mai vreau liberalii prin părțile noastre? Poporul nostru îi cunoaște și îi pofteste să-și aleagă președinți în alte părți, dar nu în județul nostru.

Știri mărunte.

Boala M. Sale Regelui. Săptămâna trecută M. Sa Regele Ferdinand a fost operat de profesorul Hartmann din Paris. Starea sănătății M. Sale Regelui este din cele mai bune.

CONFERINȚE. Duminică, în 19 Decembrie c., orele 4 p. m., are loc, la Primăria orașului, conferința dlui profesor universitar Gh. Gluglea despre „Graul și sufletul poporului român”. — Rugăm cu toată stăruința pe Românii din Reghin să binevoiască a da mai multă atențiune acestor conferințe, baremi când vin la noi domniile profesori ai Universității din Cluj. — Să luăm parte cu toții.

Un incendiu la palatul regal din București. În noaptea de Marți spre Miercuri a săptămânei trecute un mare incendiu a nimicit aproape întreagă partea centrală a palatului regal din București. A ars sala tronului, sala de argint și sala de ceremonii precum și alte camere și parte din mobilierul acestor camere. — În legătură cu această întâmplare cele mai multe ziare din București scriu în termeni foarte aspri la adresa celor ce au datoriat de-a preveni și împiedeca atari întâmplări compromițătoare pentru țara noastră.

Mare adunare. În 5 Decembrie c. s'a ținut la Brașov o mare adunare — cea dintâi — a partidului național-tărănesc, vorbind — între alții mulți — și domniile Iuliu Maniu, Ioan Mihalache,

Viața culturală în Reghin.

Duminică în 5 Decembrie a. c. a avut loc conferința dlui prof. univ. Vl. Ghidionescu despre „Cultura română și unificarea elementelor ei”.

Distinsul conferențiar își începe conferința prin a ne lămuri înțelesul cuvântului „cultură”, demonstrându-ne, că a fi cult nu înseamnă a fi îndopat cu multă carte, ci a ști să aplici în viața de toate zilele, în raportul tău cu oamenii și împrejurările vieții, învățătura bună. Lămurit odată înțelesul cuvântului „cultură” ni se demonstrează, că poporul român este capabil, are însușirile potrivite pentru dezvoltarea unei culturi naționale proprii. La dezvoltarea acestei culturi fiecare provincie a României întregite trebuie să contribuie cu însușirile sale specifice, fiindcă fiecare din aceste provincii, datorită dezvoltării sale istorice, are anumite însușiri. Ardealul are mai dezvoltat sentimentul național, Moldova intelectualismul, Muntenia și Oltenia voința și energia, simțul practic. Toate aceste elemente prețioase trebuie să conlucre la dezvoltarea culturii românești, îmbinându-se cu multă armonie pentru înălțuirea unității sufletești a națiunii române din cadrele statului român.

Ales. Vaida, Ioanițescu, Mih. Popovici; P. Suci-deputat de Prahova și Voicu Nițescu.

Mii de oameni au primit și ascultat pe oratori, măcar li-s'au pus atâtea piedeci, ca să nu poată merge la adunare.

E extraordinar de interesant, cum jandarmii la toate adunările celor dela guvern s'ilesc satele, ca să vină, și abia yezi sute, iar la ale partidului nostru național-țărănesc le fac silă, să nu vină, și vin mii și mii, cum a fost și acum la Brașov.

Bag' seama poporul i-și cunoaște mai bine oamenii!..

Reuniunea Femellor Române a aranjat, Duminecă la 12 I. c. ca în toți anii, un bine reușit festival pentru copii, — de astă dată cu micile odrasle dela grădina de copii. Sala cea mică a hotelului orășănesc a fost neîncăpătoare pentru publicul numeros, care s'a adunat să-și dea obolul sau pentru scopul nobil urmărit de reuniune, — ajutorarea copiilor și femeilor sărace cu daruri de Crăciun. Am rămas cu toții uimiți de prestațiunile gingașilor și drăguților debutanți, cari au executat programul lor cum nu se poate mai bine, sub conducerea destoinice și harnicei noastre conducătoare a grădinei de copii. Ținem să ne arătăm toată recunoștință și lauda pentru truda și răbdarea cu care Doamna Iulia Juga măr. Pop știe să conducă tinera instituție de creștere și felițăm Reuniunea pentru festivalul atât de bine reușit, ce l'a aranjat. In cuprinsul programului a debutat dl profesor Lipovan cu câteva cântări bine executate și dorim să-l auzim cât mai des la reprezentațiile noastre. Un bogat bufet a stat la dispoziția publicului, pregătit de damele din Reghin și servit de damele din comitetul Reuniunei.

Societatea Meseriașilor Români din Reghin se pregătește pe Sărbătorile de Crăciun cu piesa „O noapte furtunoasă” de I. L. Caragiale.

† **A murit Nicolae Pasici** fostul primministru al Jugoslaviei, carele are primul merit la mărirea țării sale, fiind vrăjmașul de moarte al monarhiei austro-ungare.

Partidul liberal a fost părăsit de doi frunțași: Dim. Tănăsescu, fost ajutor de primar în București, și G. Aslan, fost deputat, ambii avocați, cari au anunțat dlui Maniu trecerea lor în partidul național, cerând să fie primiți.

Teatrul maghiar din Tg.-Mureș de sub direcția dlui Emeric Fehér, începând de Luni să afle în orașul nostru, unde în șase sări consecutive predă șase opere noi din repertoriul său.

„**Loydul maritim român**”, societate pentru navigație, are în fruntea Consiliului său de administrație pe dl ministru Goldiș.

Asta n'ar fi mare treabă, decât — poate — de câteva zeci de mii Lei plată pentru Domniasa!..

Gluma se îngroașă însă, când se spune, că societatea aceasta a împrumutat dela banca liberală a fraților Bercovici (!) 2 milioane de Lei și că, neputând plăti datoria, banca a vândut vapoarele societății cu 5,002.245 Lei, prin urmare cu un profit curat de peste 3 milioane Lei.

Ce zice la asta dl președinte Goldiș?!

Sărăcia în țară iar crește, de când țărăimea trebuie să-și vândă cu prețuri așa de mici roadele sale.

Senatul dlui Averescu însă nu se mulțamește cu cei 60 funcționari, ce-i are, ci i-a mai sporit cu 16, măcar câtă vreme din an hodinește acel senat. Și atunci ce lucră sumedenia de funcționari? Căci plata o iau!

Și unde mai pui pozna, că din cei 16 noi spun, cumcă trei sunt între cei dintâi adventiști (pocăiți) ai Bucureștilor, ba și și predici la pocăiți și strâng bani de ajutor în propaganda lor.

Minunat mai lucră, cum se vede, dnii miniștri dela București pentru înaintarea bisericeii române!

Alaltăieri afară religia din școlă! Ieri afară preoții din sate!

Azi sus adventiștii!

Ce va urma mâne?

Doamne, ferește!

Poșta se scumpește dela 1 Ian: O epistolă simplă — în țară — 4 Lei, de e mai grea se adaug tot 2 Lei la 20 gr greutate; taxa de recomandație 10 Lei; o cartă postală simplă 2 Lei; un mandat postal pentru bani 5 Lei; telegramele 2 Lei de cuvânt.

„**Argus**” — minunata foaie de finanțe și comerț — ne arată, că articlii de mâncare sunt azi de 51½ ori mai scumpi ca în August 1916, iar îmbrăcămintea de 68 ori.

Până la 31 Decembrie se mai pot schimba hârtile de 500 Lei, cari umblau înaintea celor noue de acum. După 31 Decembrie nu mai au valoare.

Cețiți și răspândiți
„**Sămănătorul**”

No. 855 exec. 1926.

Publicare de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 7073—1926 a judecătoreii de ocol din Reghin în favorul reclamantului Ganz Eugen reprezentat prin avocat Dr. Mihailă Mendel pentru incassarea creanței de Lei 3000 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 21 Decembrie 1926 orele 4 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 6800.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 10 Dec. 1926.

Crețlu,
șef-portărel.

No. 100 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 6957—926 a judecătoreii mixte din Reghin în favorul reclamantului Frații Clompe reprezent. prin avocatul Dr. Mih. Mendel pentru incassarea creanței de Lei 5714 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 27 Dec. 1926 orele 3 p. m. la fața locului în Rușii-Munți unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 45000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 4 Dec. 1926.

Crețlu,
șef-portărel.

No. 574-exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 8588—1926 a judecătoreii de ocol din Reghin în favorul reclamantului Izsak Farkas reprezentat prin avocat Dr. Mihailă Mendel pentru incassarea creanței de Lei 19500 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Decemb. 1926 orele 4 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 30000 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 1 Dec. 1926.

Crețlu,
șef-portărel.

No. 839 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 11725—925, a judecătoreii de ocol din Reghin în favorul reclamantului Dr. Eugen Truția pentru incassarea creanței de Lei 26740 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 27 Decembrie 1926 ora 3 p. m. la fața locului în Rușii-Munți unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 80000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 4 Dec. 1926.

Crețlu,
șef-portărel.

No. 975—926. not.

PUBLICAȚIUNE

Să aduce la cunoștință celor interesați că în ziua de 27 Decembrie c. ora 2 p. m., se va da în arândă prin licitație publică manipularea crișmei comunale în legătură cu brevet de prăvălie și tutungerie proprietatea comunei Chiherul de sus pe timp de 3 ani dela 1 Ianuarie 1927.

Prețul de strigare 10.000 Lei. Vadiu 10 procente.

Condițiunile și informațiuni să pot lua între orele oficioase în biroul notarial.

Chiherul de sus, 12 Decembrie 1926.

Al. Mureșlanu, notar.

No. 733 exec. 926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: mob. de casă etc. care în urma deciz. No. 13457 din anul 1926 al judecătoreii mixte Reghin s'au executat în 21 Oct. 1926 în favorul executorului Fixel Wilhelm reprezentat prin avocat Dr. Iosif Keppich împotriva executorului locuitor din comuna Reghin pentru incassarea capitalului de 7500 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 6600 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efeptuirea acestei licitațiuni, în baza deciziei No. G. — 926 al judecătoreii de ocol din Reghin se fixează termenul pe 16 Decembrie 1926 la ora 3 p. m. în comuna Reghin și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea acela, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin la 27 Nov. 1926.

Crețlu, șef-portărel.

No. 830-exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: cara de lemne, grajd etc. care în urma deciziei No. — din anul — al judecătoreii mixte Reghin s'au executat în Reghin în favorul executorului Frandez Maria m. Pop Ioan reprezentat prin avocat Dr. Iuliu Vékony împotriva executorului locuitor din comuna Idicel pentru incassarea capital. de 11600 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 23000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efeptuirea acestei licitațiuni, în baza deciziei No. G. — 925 al judecătoreii de ocol din Reghin se fixează termenul pe 27 Dec. 1926 la orele 10 a. m. în comuna Idicel și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea acela, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin la 7 Dec. 1926.

Crețlu, șef-portărel.

No. 598 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 14815-1925, a Tribunalului din Târgu-Mureș în favorul reclamantului Dr. Gustav Fr. Kinn reprez. prin avocat Dr. E. Keintzel pentru incassarea creanței de Lei 7000 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 23 Decembrie 1926 orele 1 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 10800 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 12 Dec. 1926.

Crețlu,
șef-portărel.

SIRPINOLUL SIRPINOLUL SIRPINOLUL

este cel mai bun medicament în contra boalelor de plămâni, așa ca tușă, tuse convulsivă (măgărească), asthmă și pentru tuberculozi. — Se află la

Farmacia V. MERA REGHINUL-SĂSESC

Cerell

VINUL de CHINA FERUGINOS

Cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Prep. farm. NEAGOS Tg. Mureș

Se poate comanda direct. Depozitul la

Farmacia V. MERA

Foia românească

„**Sămănătorul**”

citiți-o și abonați-o.